

MEI 2022

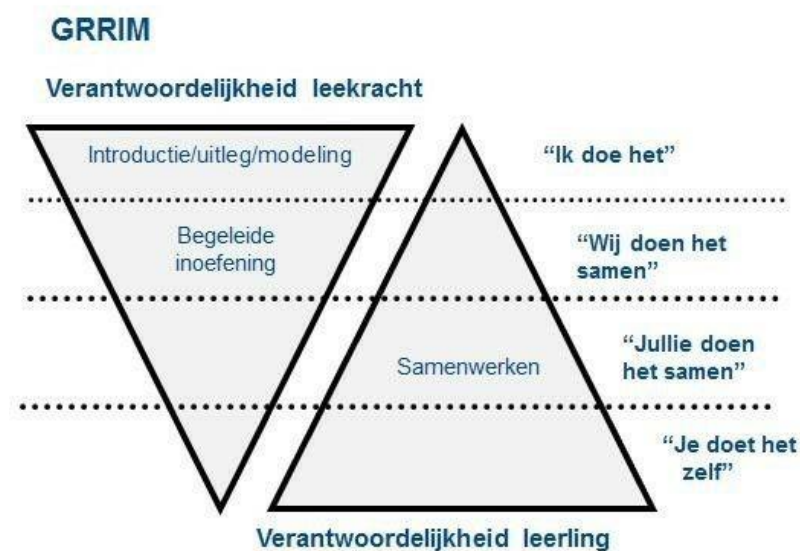
SWS IT WERFLAN

Visie op leren en instructie

Visie en overtuigingen

Leren beschouwen wij als een actief proces van het verwerven van kennis en vaardigheden. Binnen dit proces krijgen de leerlingen in toenemende mate medeverantwoordelijkheid voor het eigen leerproces. Dit vergroot het eigenaarschap. Ons team heeft hoge verwachtingen van de leerlingen en daarbij aansluitend hebben wij ambitieuze schooldoelstellingen voor de basisvaardigheden rekenen en taal, geformuleerd in termen van te behalen referentieniveaus.

Het is onze overtuiging dat het proces van medeverantwoordelijk worden volgens een aantal stappen moet verlopen. Leerlingen moeten daarbij worden begeleid en gestuurd door professionals, door onze leerkrachten.

Fisher, D., & Frey, N. (2008). *Better learning through structured teaching: A framework for the gradual release of responsibility*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

Het is onze overtuiging dat goede lessen altijd beginnen vanuit convergente differentiatie (de hele groep profiteert hiervan). Alle leerlingen krijgen daadwerkelijk de leerdoelen aangeboden. Het past bij onze hoge verwachtingen dat we differentiëren in onze instructie en leerlingen die meer aan kunnen uitdaging bieden met verdiepende opdrachten.

Het is onze overtuiging dat het leren van leerlingen wordt vergroot door het aanbieden van leerstrategieën en denkstappen.

Het is onze overtuiging dat leerlingen ook veel van elkaar kunnen leren. Daarom kiezen wij bij voorkeur voor heterogeen groeperen. Het aan elkaar en met elkaar verwoorden van het leerproces is een hogere denkvaardigheid.

Het is onze overtuiging dat product- en vooral procesgerichte feedback de snelheid van leren kan verdubbelen. Elke leerling behoort feedback te ontvangen, bij voorkeur op een moment waarna leerlingen hun werkwijze nog kunnen aanpassen (formatief).

Het is onze overtuiging dat onze leerlingen vaker het doel van de lessen halen wanneer de leerkrachten vóór de les hebben nagedacht welke opbouw en stappen daarvoor nodig zijn.

Consequenties voor het didactisch handelen

Onze visie op leren heeft consequenties voor de wijze waarop de lessen worden gegeven. Op It Werflân hebben we gekozen voor het Expliciete Directe Instructiemodel (EDI) Hiermee borgen wij een doorgaande lijn binnen onze school als het gaat om instructie. Directe instructie is een bewezen aanpak om de leseffectiviteit te verhogen en te zorgen voor betere leerprestaties bij alle leerlingen. We hebben de kenmerken van de lesfasen zo ingericht dat er efficiënt wordt omgegaan met de beschikbare onderwijstijd.

Zo zien de lesfasen eruit, alsmede de afspraken die wij hierover hebben gemaakt:

1. Presenteren van het lesdoel

- Lesdoelen kennen altijd een concept/onderwerp en een vaardigheid.
- Behalve dat leerlingen deelgenoot worden van het doel bespreken wij zoveel mogelijk ook waarom leerlingen dit leren en wat zij er in de praktijk mee kunnen (betekenisvol).

2. Activeren van voorkennis

- Leerlingen haken nieuw te leren kennis aan kennis die zij al hebben. Activeren houdt in dat relevante leerstof wordt opgehaald en klaargezet.
- De leerkracht maakt een keuze of onderdelen van het concept of van de vaardigheid worden geactiveerd.

3. Duidelijke uitleg

- Instructie begint met een 'denkdemonstratie' van de leerkracht in de ik-vorm. In een duidelijke uitleg worden de denkstappen of strategieën aangeboden en aangeleerd die tot het behalen van het leerdoel leidt.
- Een duidelijke uitleg is interactief en gaat in kleine stapjes met voldoende afwisseling tussen uitleg en controle-van-begrip-vragen.
- Leerlingen die moeite hebben met het halen van het minimumdoel krijgen veel aandacht en leerlingen die meer aan kunnen, starten eerder met de opdrachten.

4. Begeleide inoefening

-De leerlingen starten met het overnemen van wat de leerkracht heeft voorgedaan. Wij willen dit zorgvuldig doen en veel kinderen in staat stellen het doel te halen. Hierbij maken we gebruik van werkvormen waarmee controle van begrip van alle leerlingen mogelijk wordt:

*wisbordjes: iedereen tegelijk actief.

*heterogene groepjes – leerlingen verwoorden aan elkaar de denkstappen of strategie. Wij combineren dit met coöperatieve werkvormen als onderdeel van coöperatief leren.

*willekeurig beurten geven (geen vingers!), eventueel met beurtstokjes.

-Opdrachten worden gekoppeld aan tijd. Hier zetten we een timer bij in.

-De leerkracht geeft feedback op het leerproces met het oog op het halen van het leerdoel.

-Als het nodig is herhalen wij een deel van de instructie.

5. Zelfstandig verwerken

-Wij controleren eerst of leerlingen het leerdoel hebben behaald.

-De leerkracht geeft de leerlingen aan hun niveau en tempo aangepaste verwerkingsopdrachten.

-Tijdens het zelfstandig werken zetten de leerlingen een blokje op. De leerkracht verzorgt een hulpronde wanneer leerlingen hun blokje op ? zetten. De hulpronde wordt van tevoren aangekondigd.

-Tijdens de verwerking is er tijd voor (procesgerichte) feedback gericht op het doel van de les door de leerkracht. Het liefst op een moment dat leerlingen er nog iets mee kunnen.

We stimuleren leerlingen in de midden- en bovenbouw zelf hun werk na te kijken.

6. Verlengde instructie

-Leerlingen die het leerdoel niet gehaald hebben krijgen verlengde instructie. Waar mogelijk zetten we hierbij concrete materialen in.

7. Terugblik

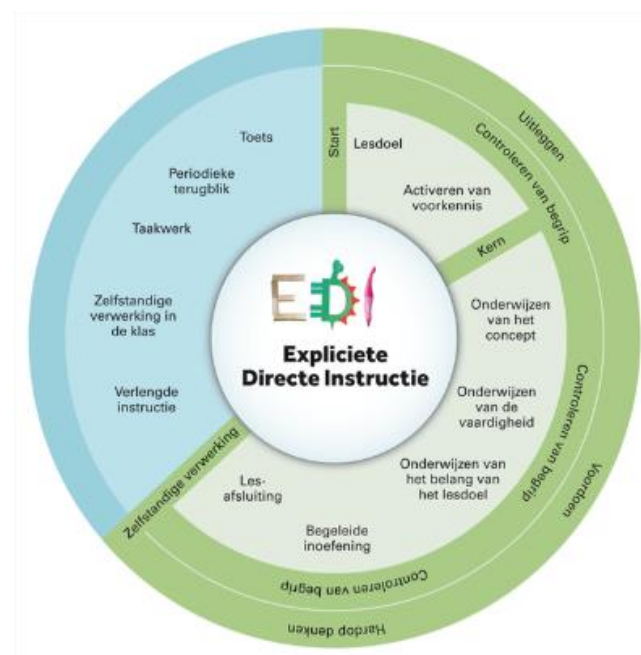
- We kijken na de les of aan het eind van de dag terug op de kwaliteit van samenwerking en zelfstandig verwerken.

Bronnen:

-Expliciete Directe Instructie 2.0

Hollingworth/Ybarra 2020

-Leren Zichtbaar Maken – Hattie 2012

Opmerking:

Onze school wil zich verder ontwikkelen volgens het concept Coöperatief Leren. Coöperatieve structuren zijn specifieke didactische werkvormen die los staan van de leerstof en daardoor bij elk vak zijn toe te passen.

Bij coöperatieve structuren is de interactie zorgvuldig gestructureerd, zodat elke leerling evenveel tijd krijgt om te praten, te overleggen en feedback te geven. Als we de basis, zoals omschreven, goed staat zien we mogelijkheden onze instructie nog rijker te maken.

Team SWS It Werflân